

HARSJÖN - STENSJÖN - LÅNGSJÖN

Är beläget ca en mil NO Sala. Svåråtkomligt utan eka. Till karaktären skogssjö, inklämt mellan stora skogar, med mörkt, tämligen djupt vatten. Den har en prägel av norrlandsnatur över sig, med vida mossar och myrvikar. Skogen runt sjöarna har fått stå ganska orörd fram till för några år sedan. Nu har hyggen börjat dyka upp efter dess kantar, och på senare tid har våra "skogsvårdare" företagit nya stämplingar i de norra partierna ända ner mot strandkanten. Härmed går en värdefull och vackert hållmarksskog förlorad, där bergfinken har hävdat revir och tranan har lagt sina ägg på en tuva i dess närhet. Naturen efter den norra stranden och på en mängd öar är av hållmarkstyp, med resliga tallar som karaktärsträd uppblandat med björk och enstaka gran.

Mellan Har- och Stensjön har bildats ett ur fågelsynpunkt intressant område. Det består av ett deltaliknande myrkomplex med hundratals tuvor av skiftande storlek, kringflutna av vatten. Sommartid är det mycket svårt att ta sig fram här med eka och endast en smal kanal, ungefär lika bred som ekan själv, finns där med en smula tur går att ta sig igenom. I juli-augusti då vattenståndet är som lägst och sumpgaserna gör att bottendyn flyter upp, bildas låglänta bankar där de sydflyttande vadarna har dukat matbord. Svartsnäppa, gluttsnäppa, grönbena, skogssnäppa ses ofta. Vidare större och mindre strandpipare, brushans, enstaka kärrsnäppor och flockar av småsnäppor påträffas. Någon flock småspovar har setts under våren.

Tuvorna är till stor del bevuxna av pors och täta videbuskar, vilket gör att även änderna har funnit området attraktivt, särskilt de år då skrattmåsen har koloni där. Sålunda har brunanden påträffats härkande. Vigg ses ofta i par och häckar möjligen. Knipen häckar numera tack vare uppsättning av flera holkar. Kricka, bläsand och storskrake har även setts, samt sällsynt t.o.m. skäggdopping och gravand.

Storlommen gör häckningsförsök de flesta år men misslyckas inte sällan på grund av störning från människor. Flera av stugägarna som har sina stugor efter sjöns västra strand tycks anse att det behövs aktersnurra på ekan för att ta sig den korta biten från båtstället till stugan. Detta medför förutom en ren bullerstörning, som fullständigt förtar den vildmarksstämning som annars kan upplevas här, risk för att lommens ägg spolats över av de höga svallvågor som bildas.

Ett eller två par tranor häckar årligen och sommartid ses ofta mindre flockar av ungotranor. Under våren, i slutet på april, kan man här uppleva tranor i stora mängder. Då övernattar nämligen flertalet av de fåglar som under dagarna vistas på Saladamms fält. Närmare 500 ex har rastat som mest. Kungsörn har setts vid sjön ett flertal ggr, och två ggr har den setts under förhållanden som pekar på att örnen verkligen kan se tranan som ett jakttbyte. Vid ett tillfälle iaktogs nämligen en örn sittande på en död trana i en av myrvikarna, och en annan gång sågs hur örnen attackerade en stor flock utan att lyckas slå, tack vare tranornas effektiva försvarsmetod, att gå samman i tät formation och rikta näbbarna mot örnen.

Av sjöns inneväsnare kan nämnas grönbena (som häckat tidigare åtminstone), berginkar (flera sjungande, och ett varnande par sett en gång), gråtrut, 8 par fisktärnor, korp, lärkfalk, orrar, tjäder, järpe. Gransångare är hörd sommartid. Storspov finns i många par samt enstaka tofsvipor. Tillfälliga har bl.a. varit som mest 3 hägrar och silltrut. Området har föreslagits som naturreservat och det senaste ryktet lät positivt om att så kommer bli. Vi håller tummarna!

Stefan